

Van Ardenne-van der Hoeven

Verenigde Naties door te zeggen dat de VN-gezant niet meer welkom is. Daarop hoort een stevig antwoord te komen. Is het mogelijk dat de Europese Unie naast alle waardevolle initiatieven die de minister heeft opgesomd de heer Solana op pad stuurt?

Minister **Van Ardenne-van der Hoeven**: Wij hebben de Europese Unie verzocht om een gezamenlijke verklaring uit te brengen. Nog niet zo lang geleden zijn de heren Barroso en Michel in Khartoum geweest. Ik weet niet of het wenselijk is de heer Solana op pad te sturen. Wij zullen dit punt voorleggen aan de Europese Unie.

De heer **Van Baalen** (VVD): Het is niet aan een diplomaat om zijn persoonlijke zieleroeselen op een openbaar weblog te zetten. De heer Pronk heeft de regering in Khartoum een stok gegeven om hem en de VN mee te slaan. Ook de VVD-fractie is ervan overtuigd dat de heer Pronk het hart op de juiste plaats heeft, maar hij heeft onverstandig geopereerd. Onderschrijft de minister de woorden van minister Bot dat er onverstandig geopereerd is? Een ander punt is de Nederlandse ontwikkelingsrelatie met Khartoum. De minister sprak van "carrots and sticks". Dat betekent voor de VVD-fractie dat de subsidiekraan voor Khartoum dient te worden dichtgedraaid indien dit regime niet wenst samen te werken met de Verenigde Naties.

Minister **Van Ardenne-van der Hoeven**: Ten aanzien van de uitspraken van minister Bot moet ik de heer Van Baalen tegenspreken, die wellicht vrijelijk citeert uit eigen werk, maar niet uit de uitspraken van de minister. Hij heeft gezegd dat de heer Pronk een bevlogen man is, die het hart op de tong draagt en die inderdaad ook wel eens uitspraken doet die niet zo welkom zijn. Minister Bot heeft echter niet gezegd dat dit er onverkort toe zal moeten leiden dat een regering in welk land ter wereld ook een diplomaat het land uitzet. Die relatie heeft de minister van Buitenlandse Zaken gelukkig niet gelegd. Hij heeft dat zo ook niet bedoeld. Hij heeft ook gezegd dat het aan de andere kant wel goed is dat iemand zegt wat er fout gaat in Darfur en wat de Sudanese overheid niet goed doet. Was het niet dit punt geweest, dan zou er wellicht een ander punt zijn geweest. Voordat de heer Pronk naar Sudan ging, werd de vorige VN-diplomaat uitgewezen. Dat is niets nieuws. De Sudanese overheid zoekt en zal altijd wel iets vinden. Een diplomaat moet doen waarvoor hij staat. Dat heeft de heer Pronk gedaan en dat doet hij. Hij zal het ook blijven doen, hij zal aan de orde moeten blijven stellen in hoeverre afspraken worden nagekomen. Dit kan in een weblog of in een rapport aan de Veiligheidsraad. Als de heer Van Baalen en ik hierover van mening verschillen, dan moeten wij hier op een ander moment maar eens verder over praten. Wat verwachten wij nu van onze speciale gezanten? Er is ook een Europese vertegenwoordiger, Pekka Haavisto, die ook vrijelijk aangeeft wat hij doet. Ik moet er niet aan denken dat deze speciale vertegenwoordigers meel in de mond zouden moeten houden en hun werk maar half zouden mogen doen.

Mevrouw **Koşer Kaya** (D66): Voorzitter, de woorden van de minister komen recht uit het hart, ik kan ze alleen maar ondersteunen. Het brandt in Sudan en natuurlijk gaat het niet om de persoon Pronk, maar hij heeft wel voortdurend aan de bel getrokken en aangegeven wat er

precies aan de hand was in Sudan. Dit moet zo blijven en ik ben blij dat de inzet zal zijn dat de heer Pronk weer terug moet naar dit land.

Nu heeft de minister zojuist gezegd dat er natuurlijk gesproken zal worden over de stappen die gezet moeten worden, maar ik wil toch wel graag weten wat de inzet van de regering daarbij zal zijn, want de mensen die van de heer Pronk en zijn medewerkers afhankelijk waren, dreigen nu een beetje in de kou te komen staan.

Minister **Van Ardenne-van der Hoeven**: Het was al mijn voornemen om aanstaande zondag naar Khartoum te vertrekken om daar te spreken met de leden van het kabinet die hierbij een belangrijke rol spelen, om na te gaan wat de geschillen zijn en welke oplossingen er mogelijk zijn. Ik kan natuurlijk geen enkele garantie geven voor de uitkomst van deze gesprekken, maar ik heb dit besluit genomen in overleg met de speciale vertegenwoordiger. Afgelopen zondag vroeg ik me af wat ik in Khartoum zou moeten doen, als de regering aldaar niets met de VN van doen wil hebben, maar uiteindelijk bleek het toch beter te zijn om de contacten aan te houden en de politieke druk op te voeren. Vandaar dat wij hier nu zelf moeite voor doen; ik verwacht dit ook van de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. Minister Bot heeft er in de afgelopen dagen ook bij Condoleeza Rice aangedrongen om actie te ondernemen bij de regering in Khartoum en bij de Verenigde Naties.

Vragen van het lid Van Oudenallen aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over **inenting met het griepvaccin**.

De **voorzitter**: In verband met de tijd wil ik alleen mevrouw Van Oudenallen in de gelegenheid stellen om vragen te stellen en zal ik geen aanvullende vragen toelaten.

Mevrouw **Van Oudenallen** (Groep Van Oudenallen): Voorzitter. Iedereen zal in de afgelopen tijd wel in de kranten hebben gelezen dat er volgens de Europese Unie een pandemie in aantocht is, ofte wel mogelijk veertigduizend doden als de griepgolf zou doorzetten. Alle partijen die aan de verkiezingen zullen deelnemen, willen geen wachtlijsten meer voor patiënten en ook geen onnodig ziekteverzuim. Maar ja, als een patiënt nu bij de dokter komt voor een griep prik, zal die stotterend bekennen dat hij de patiënt op een wachtlijst moet zetten. Als de patiënt bij zijn baas aankomt, moet hij zeggen dat hij net als zevenenzeventigduizend werknemers in Nederland geen griep prik kan krijgen, evenals ruim twee miljoen anderen.

Nu heb ik mijn huiswerk gedaan en ik heb begrepen dat Sanofi Pasteur MSD drie kwart van alle vaccins in Nederland levert – wie het overgebleven kwart levert, is mij tot nu toe niet duidelijk – en dat deze week vaccins zouden zijn aangeleverd bij meer dan duizend huisartsen. Waarom zijn er dan toch geen vaccins beschikbaar? Omdat er in Israël plotseling vier mensen overleden die ingeënt waren, op een totaal van honderdveertigduizend. Maar volgens de Volkskrant is het onderzoek dat naar aanleiding hiervan is ingesteld, inmiddels afgerond en blijkt inenten niet schadelijk te zijn. Volgens andere

Van Oudenallen

kranten is het onderzoek nog gaande. Vervolgens heeft de minister van Volksgezondheid in Israël zichzelf maar op de televisie laten inenten om te laten zien dat hij ervan overtuigd is dat het niet schadelijk is, ook al is het onderzoek nog niet afgerond.

U begrijpt dat ik wat vragen heb aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, althans aan zijn plaatsvervanger.

De **voorzitter**: De minister is er zelf.

Mevrouw **Van Oudenallen** (Groep Van Oudenallen): Inmiddels wel.

De **voorzitter**: Nee, al de hele tijd.

Mevrouw **Van Oudenallen** (Groep Van Oudenallen): Voorzitter. Ik heb mijn bril niet opgezet en dan zie ik niet alles. Tja, ik stond op de wachtlijst voor de oogarts en die vroeg of ik nog even kon terugkomen!

Ik heb de volgende vragen aan de minister. Is het een overdreven reactie of is het een goede reactie? Jaarlijks worden 5400 mensen van de dood gered omdat zij een griepvaccin hebben gekregen. Zo blijkt uit de statistieken. Is Nederland wel vergelijkbaar met Israël? Daar is sprake van grote armoede, andere omstandigheden en een ander soort mensen.

Misschien mag ik met deze twee vragen beginnen.

De **voorzitter**: En eindigen in de eerste ronde.

Het woord is aan de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, die de hele tijd in ons midden was.

Minister **Hoogervorst**: Mijnheer de voorzitter. Ik was inderdaad de hele tijd aanwezig en ik hoop dat mevrouw Van Oudenallen, nu ik sta, mij kan herkennen. Dat zou fijn zijn.

In Israël zijn vier personen overleden binnen één tot vijf dagen na een griepvaccinatie met een vaccin van het merk Sanofi Pasteur MSD. Het grootste deel van de vaccins in Nederland, twee derde, voor de Nederlandse vaccinatiecampagne is van deze fabrikant afkomstig. Hoewel het Centrum Infectieziekten van het RIVM verwacht dat de griepvaccins betrouwbaar zijn, heb ik op advies van het centrum en het Nederlands Vaccin Instituut gisteren, 23 oktober, besloten om uit voorzorg met de uitvoering van het programma te wachten. Ik geef het vaccin pas vrij na de bevestiging van de fabrikant dat de vaccins in orde zijn. Die bevestiging is er nog niet, maar ik verwacht haar wel heel spoedig. Berichten van het Israëlische ministerie geven mij ondoende garantie op dit moment.

Het NVI zal zijn logistiek zodanig organiseren dat de vaccins zo snel mogelijk bij de huisartsen terechtkomen, zodra de fabrikant de garantie heeft afgegeven. In de praktijk komt het snel neer op ongeveer een week vertraging. Als de garantie door de fabrikant wordt gegeven, zal het NVI ervoor zorgen dat de huisartsen die deze week geen vaccin ontvingen, alsnog volgende week dat vaccin krijgen. Daarnaast zullen de geplande leveranties gewoon doorgang kunnen vinden en treedt uiteindelijk geen vertraging in het programma op.

Het RIVM voorziet geen risico's voor de volksgezondheid door de verlate start van het programma. De

afgelopen tien jaar brak de griep altijd uit in januari of later, behalve in de jaren 2003 en 2004. Toen brak de griep al half december uit. Naar verwachting is er dus nog alle tijd om alle risicogroepen op tijd te vaccineren. Dit jaar zijn drieënhalf miljoen vaccins beschikbaar, meer dan ooit tevoren. Ik verwacht dat deze allemaal ordentelijk toegediend kunnen worden.

Mevrouw **Van Oudenallen** (Groep Van Oudenallen): Voorzitter. Wat is waar van het verhaal dat het vaccin niet goed aansloeg, dat er daardoor al vertraging is en dat het op een andere stam is geënt? Als het niet goed is binnen deze periode, wat is dan het opvangverhaal? Van wie is het andere kwart? Je zou alvast met een kwart van de vaccins van de andere fabrikant kunnen beginnen.

Voorzitter. Ik dacht dat ik minister Hoogervorst tegenover mij zou zien, vandaar dat ik het niet goed zag. Wil deze minister evenals de Israëlische minister, als alles is goedgekeurd, als eerste zijn arm opheffen en zeggen: vaccineer mij maar? Misschien willen ook de lijsttrekkers van alle partijen hier laten zien dat hen niets kan gebeuren en dat het vaccin erg goed is.

De **voorzitter**: Alsjeblieft niet in mijn Kamer!

Minister **Hoogervorst**: Ik deel mevrouw Van Oudenallen mee dat ik minister Hoogervorst ben. Sinds de invoering van de Zorgverzekeringswet word ik ook op straat herkend. Ik hoop dat dit ook hier het geval is.

Ik ken geen verhalen dat het vaccin niet goed zou aanslaan; het zal gewoon goed aanslaan. Er is dus ook geen noodprogramma nodig. Ik was inderdaad van plan om dit jaar voor het eerst zelf een griepvaccin tot mij te nemen. Dat zal ik op mijn ministerie laten gebeuren. Maar ik zal niemand daartoe dwingen. Dat is nergens voor nodig.

Mevrouw **Van Oudenallen** (Groep Van Oudenallen): Het is de echte minister Hoogervorst. Mijn excuses.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Op verzoek van de fracties van het CDA en de PvdA stel ik voor, de stemmingen in verband met de Wijziging van de Wet milieubeheer (30483) met een week, dus tot volgende week dinsdag, uit te stellen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer stel ik voor, de plenaire afronding van de behandeling van het wetsvoorstel Wijziging van artikel 247 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek, de Uitvoeringswet huurprijzen woonruimte en enkele andere wetten als gevolg van de modernisering van het huurbeleid vanaf 1 januari 2007 (Wet modernisering huurbeleid 2007) (30595) aan de agenda van deze week toe te voegen.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Dat betekent dat wij op alle drie de